

Behandeling

Diabetes en nuchter zijn voor een operatie of onderzoek met anesthesie

Voor een operatie of onderzoek waarvoor u anesthesie of sedatie nodig heeft, mag u langere tijd niet eten. Als u diabetes heeft, kunt dan last krijgen van een aantal vervelende verschijnselen door een te hoge of te lage bloedglucosespiegel. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat u de instructies in deze folder goed leest en opvolgt.

Krijgt u een onderzoek bij de Maag-, Darm-, Lever-arts of longarts? Houd u dan aan de instructies in de folder die u van de MDL-arts of longarts krijgt over het nuchter zijn en de diabetes voorbereiding.

Adviezen en aanwijzingen

Hier vindt u alle belangrijke informatie

Vorbereiding

Nuchter zijn

Op de dag van de operatie of het onderzoek moet u nuchter zijn:

Wordt u opgenomen vóór 12:00 uur:

- U bent nuchter vanaf 24:00 uur. U mag tot 2 uur voor aankomst in het ziekenhuis heldere vloeistof drinken: water, thee en koffie(zonder melk, evt met zoetje).
- Een slokje water om medicijnen in te nemen of bij het tandenpoetsen mag nog wel.
- Nuchter zijn van eten en drinken betekent ook: geen snoep. U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken. Gooi de kauwgom weg als u naar de operatieafdeling gaat.

Wordt u opgenomen na 12:00 uur:

- U mag vóór 6:00 uur een licht ontbijt (2 beschuiten + jam) en een kopje thee/koffie.
- U mag tot 2 uur voor aankomst in het ziekenhuis heldere vloeistof drinken: water, thee en koffie(zonder melk, evt met zoetje).
- Een slokje water om medicijnen in te nemen of bij het tandenpoetsen mag nog wel.
- Nuchter zijn van eten en drinken betekent ook: geen snoep. U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken. Gooi de kauwgom weg als u naar de operatieafdeling gaat.

Bloedsuikerverlagende medicijnen stoppen of doorgaan?

- Rondom de operatie kan een sensor voor de controle van uw bloedsuikerwaarden onbetrouwbare uitkomsten geven. Daarom gebruiken we deze dan niet. U wordt dan extra geprikt voor de bloedsuikercontrole.
- Als u insuline gebruikt moet u voor en na de operatie/onderzoek maatregelen treffen voor de hoeveelheid insuline die u gebruikt. Hieronder kunt u zien wat u moet doen.

Aanpassen van uw bloedsuikerverlagende medicijnen rondom de operatie/onderzoek

	Wat moet u doen?
SGLT-2 remmers	Deze 4 dagen voor de operatie of onderzoek stoppen.

De dag voor opname

	Nuchter blijven vanaf 24:00 uur
Bloedsuiker verlagende tabletten	<ul style="list-style-type: none"> • Als u Metformine gebruikt, hoort u bij de preoperatieve screening of u deze wel of niet mag innemen. • Neem de andere bloedsuikerverlagende tabletten wel in.
GLP1 tablet/injectie	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing.
Kortwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing.
Mix- insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het avondeten 75% van de normale dosis spuiten.
Middellang en Langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • U spuit 75% van uw normale dosering.
Ultra langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • U spuit 50% van uw normale dosering.
Insuline met GLP1	<ul style="list-style-type: none"> • U spuit 50% van uw normale dosering.
Insulinepomp	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 24:00 uur basaal/nachtstand naar 75%.

De dag van opname

	Opname vóór 12:00 uur	Opname na 12:00 uur
Bloedsuiker verlagende tabletten	<ul style="list-style-type: none"> • Als u Metformine gebruikt hoort u bij de preoperatieve screening of u deze wel of niet mag innemen. • De andere bloedsuikerverlagende tabletten NIET innemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Als u Metformine gebruikt hoort u bij de preoperatieve screening of u deze wel of niet mag innemen. • De andere bloedsuikerverlagende tabletten NIET innemen.
GLP1 tablet/ injectie	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing.
Kortwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Niet spuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spuit bij het licht ontbijt 50% van de normale dosering.
Mix- insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Niet spuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spuit bij het licht ontbijt 50% van de normale dosering
Middellang en langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Niet spuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spuit bij het licht ontbijt 50% van de normale dosering.
Ultra langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Niet spuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spuit bij het licht ontbijt 50% van de normale dosering.
Insuline met GLP1	<ul style="list-style-type: none"> • Niet spuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spuit bij het licht ontbijt 50% van de normale dosering.
Insulinepomp	<ul style="list-style-type: none"> • 75% van de basaal/nachtstand. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het licht ontbijt $\frac{1}{2}$ bolus en basaal/nachtstand 75%.

De dag na de operatie

	Operatie/onderzoek vóór 12:00 uur	Operatie/onderzoek na 12:00 uur
Bloedsuikerverlagende tabletten	<ul style="list-style-type: none"> • U start voor de volgende maaltijd weer met de tabletten die u normaal gebruikt. 	<ul style="list-style-type: none"> • U start voor de volgende maaltijd weer met de tabletten die u normaal gebruikt.
GLP1	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanpassing.
Kortwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikelijke dosering bij eerst volgende maaltijd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikelijke dosering bij eerst volgende maaltijd.
Mix-insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Start met 50% van de dosering die u normaal voor het ontbijt spuit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start met de dosering die u normaal spuit op de normale tijd.
Middellang en langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Start met de dosering die u normaal voor het ontbijt spuit. • De rest van de dag de normale dosering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start met 50% van de ontbijtdosering voor de 1e maaltijd. • De rest van de dag de normale dosering.
Ultra langwerkende insuline	<ul style="list-style-type: none"> • Start met de dosering die u normaal voor het ontbijt spuit. • De rest van de dag de normale dosering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start met 50% van de ontbijtdosering voor de 1e maaltijd. • De rest van de dag de normale dosering.

	Operatie/onderzoek vóór 12:00 uur	Operatie/onderzoek na 12:00 uur
Insuline met GLP1	<ul style="list-style-type: none"> • Start met de dosering die u normaal voor het ontbijt spuit. • De rest van de dag de normale dosering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start met 50% van de ontbijtdosering voor de 1e maaltijd. • De rest van de dag de normale dosering.
Insulinepomp	<ul style="list-style-type: none"> • Na de operatie/onderzoek de pomp in normale basaal/dagstand terugzetten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na de operatie/onderzoek de pomp in normale basaal/dagstand terugzetten.

GLP1 tabletten/injecties

- Semaglutide(Ozempic®, Wegovy®, Rybelsus®)
- Liraglutide (Victosa®, Saxenda®)
- Lixisenatide(Lyxumia®)
- Dulaglutide(Trulicity®)
- Exenatide(Bydureon®, Byetta®)

Insulinesoorten

Kortwerkende insuline

- Novo Rapid (aspart)
- Aspart/Sanofi (aspart)
- Fiasp (aspart)
- Apidra (glulisine)
- Humalog (lispro)
- Lispro Sanofi (lispro)
- Lyumjev (lispro)
- Humuline Regular (insuline gewoon)
- Insuman Rapid (insuline gewoon)

Mix insuline

- Novomix 30/50/70 (aspart - protamine)
- Ryzodeg (degludec - aspart)
- Humalog Mix 25/50 (lispro - protamine)
- Insuman comb 15/25/50
- Humuline 30/70

Middellangwerkende insuline

- Insulatard (isofaan)
- Humuline NPH (isofaan)
- Insuman Basal (isofaan)

Langwerkende insuline

- Abasaglar (glargine)
- Lantus (glargine)
- Suliqua (glargine)

- Levemir (detemir)

Ultralangwerkende insuline

- Tresiba (degludec)
- Toujeo (glargine)

Insuline met GLP1

- Xulpophy (insuline degludec/liraglutide)
- Suliqua (insuline glargine/Lixisenatide)

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de zorgverlener die uw diabetes behandelt.

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Anesthesiologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/anesthesiologie>)